

Press Report Of Various Newspaper on Organ Donation Activities

Cadaver Organ Donor Jagadishbhai Devajibhai Patel

4

TIMES CITY

SUNDAY TIMES OF INDIA, MUMBAI
DECEMBER 16, 2015

Heart from Surat saves Kandivli man

ON A NEW BEAT CURRENT CASE

- The heart was donated by a 45-year-old man who was declared brain dead after a road accident in Surat
- It was retrieved at 10.36pm at Mahavir Hospital, Surat. Via a green corridor, it reached Surat airport at 10.45pm
- A chartered flight took off from Surat at 10.50pm and landed in Mumbai at 11.43pm
- A green corridor was organized from the airport's gate number 8 to Military Road, Santacruz-Chembur

Link Road and Eastern Express Highway till Fortis Hospital

- The heart reached the Mulund hospital at 12.08am
- Surgery ended at 3.45am. Patient moved to ICU by 5am

PREVIOUS CASES

Mumbai made a fresh start in heart transplants, 47 years after the first such surgery in 1968

- **Aug 3, 2015** | Anwar Khan, a 22-year-old graphic artist, got a heart from a 42-year-old brain-dead donor from Pune
- **Aug 7** | Dilpesh Tambe, a 29-year-old from Nerul, was the second recipient to get a heart from a 63-year-old former scientist who met with

- a road accident in Vashi
- **Aug 26** | A 49-year-old woman from Nashik became the third recipient, thanks to a 62-year-old donor at Fortis Hospital, Mulund
- **Oct 11** | A 52-year-old from Vashi was the fourth recipient, but he passed away within 24 hours due to rejection of the organ

TIMES NEWS NETWORK

Mumbai: In the first inter-state heart transplant conducted in Mumbai, Kandivli (East) resident R Desai got an organ that was flown across 296km from Surat to a hospital in Mulund within 92 minutes, on Friday night.

Fifty-eight-year-old Desai, who was suffering from heart failure, became the fifth patient to undergo a heart transplant since August in Mumbai. Incidentally, the first heart transplant was conducted at KEM Hospital, Parel, in 1968.

"It was the kindness and willingness of the donor's family that made the fifth transplant happen. The surgery has been successful. The patient is now stable and will be kept under observation for the next 48-72 hours," said heart transplant surgeon Dr Anvay Mulay of Fortis Hospital, Mulund. Of the four transplants he had performed earlier, three patients are doing well while the fourth suffered immediate rejection and passed away within 24 hours of the surgery in October.

Although the Zonal Transplant Coordination Centre has unveiled an ambitious plan to set up a national organ donation program, Mumbai authorities had a tough time getting an approval on Friday. Officials involved in the transplant said Gujarat authorities were not clear about no-objection certificates needed for transporting the organ outside the state. The centre, which coordinates sharing of cadaveric organs between Mumbai hospitals, had to call up the office of National Directorate of Health Services to facilitate the transfer.

"After the Delhi call, it took barely 45 minutes for the for-

malities. The Centre has promised to issue new guidelines to ensure seamless transfer of organs between states," said ZITCC general secretary Dr Sujata Patwardhan.

Friday's donor was a 45-year-old who met with a road accident. After permission from his family and Delhi, the heart was retrieved and left Mahavir Hospital at 10.36pm. It reached Fortis Hospital in Mulund at 12.08am. Dr S Narayani of Fortis Hospital said, "The recipient was suffering from dilated cardiomyopathy and was being counselled on heart transplant. He was called from home when we got a confirmation about the donation."

Several NGOs, too, helped coordinate the transplant. Shauna NC of Giants International, which has recently adopted the cause of promoting organ donation, said, "We found out that a brain-dead patient was in Mahavir Hospital, Surat, and spent the afternoon coordinating between various parties. We hope to coordinate many more such transfers and ensure that organ failure patients get a new lease of life."

Mr Nilesh Mandliwala, president, Donate Life, who helped counsel the donor's family and ease the process, said, "Ninety per cent of patients in the waiting list die without getting an organ. These statistics highlight the abysmal donor-recipient ratio in our country. Each one of us can save eight lives after our death. It's important that we help save lives of others by pledging to donate our organs after death."

Meanwhile, Anwar Khan, who underwent the first heart transplant in August after a gap of 47 years, has even begun to exercise in his room.

“ ज्ञानी में रक्तदान, दिमाग के मृत्युवाद (ब्रेनडेड) किडनीदान, लिवरदान ”

SUNDAY HINDUSTAN TIMES, MUMBAI
DECEMBER 20, 2015

hindustantimes metro 05

'Need to boost inter-city cadaver donations'

Priyanka Vora
priyankavora@hindustantimes.com

MUMBAI Heart donations from neighbouring cities and states could better the chances of those waiting for a transplant in Mumbai as it would expand the pool of donors, experts said, after the city recorded its fifth heart donation on Saturday morning.

The heart was flown in from Surat for a recipient in Mulund.

While the city saw 41 cadaver donations this year, only two families had agreed to donate the heart of their brain-dead relative. This, and other challenges, such as matching the blood group and other medical parameters of the donor and recipient make transplants an ordeal. There is a need for a larger pool of donors to increase the likelihood of finding a suitable match, doctors said.

However, inter-city and inter-state transplants increase the overall cost of the surgery, mainly owing to transport charges and government guidelines are still silent on who should be bearing this cost. The cost of transporting the organ on Saturday cost around Rs2 lakh; a heart transplant costs Rs25 lakh approximately, without the transportation cost.

"We can start looking at reducing transportation cost, if cadaver donations from other cities increase. This can be achieved by creating awareness across centres about cadaver donation," said Dr S Naryani, Fortis Hospital, Mulund. Naryani said the transportation cost depends on the distance between hospitals.

In fact, the Mulund hospital which performed the heart transplant has been coordinating with hospitals in other districts and states to identify patients and potential donors.

Heart transplants are not performed in Gujarat, but there are cadaver donors, and kidney and liver transplants are performed routinely.

"We were approached by the hospital and even attended their programme to know about cadaver heart donation. In Gujarat, we have several cadaver donations, as organs are used by patients admitted in municipal hospitals. We were not keen to work with a corporate, but it is a noble cause as there are very few centres doing heart transplants," said Rakesh Jain, secretary of Donate Life, a non-profit which facilitated the Saturday's transplant.

■ The heart was transported from Surat to Mumbai in 92 minutes, after the donor, Jagdish Devji Patel (inset, above) was declared brain dead. (Below) A green corridor was created to transport the heart from the hospital to Surat airport, before it was flown to Mumbai. PHOTO: DONATE LIFE

HOW THE HEART REACHED MUMBAI

Friday, 10.36pm, Mahavir Hospital, Surat

Heart is retrieved from 48-year-old brain dead donor, preserved in a special solution. It is taken to Surat airport in an ambulance (above)

10.45 pm, Surat Airport

A green corridor was created by local traffic authorities to allow the ambulance to cover the 7km

between the hospital and airport without getting stuck in traffic

10.50pm, Surat Airport

Flight takes off from Surat, with doctors

11.43pm, Mumbai Airport

Flight lands at Mumbai airport. The heart is taken in an ambulance to Fortis Hospital, Mulund, where the 58-year-old

recipient was admitted

Saturday, 12.08am, Fortis Hospital

The ambulance again travels in a green corridor from the domestic terminal gate 8 via military road, Santacruz-Chembur Link Road, Chheda Nagar, Eastern Express to Mulund

The surgical team had already prepared the recipient for surgery

MAKING WAY: WHAT IS A GREEN CORRIDOR?

A green corridor is the clearing of a stretch of road to give way to an ambulance

Heart transplants need to be done within four hours of harvesting, making it vital that the organ is transported from donor to recipient on time

It is a non-stop thoroughfare, where the ambulance with the organ is led by traffic police who clear the way. An advance alert is also issued

State health minister Deepak Sawant had earlier announced green corridors will be created to transfer critically-ill patients and organs.

"We can start looking at reducing transportation cost, if cadaver donations from other cities increase. This can be achieved by creating awareness across centres about cadaver donation."

DR S NARYANI, Fortis Hospital, Mulund

06 mid-day our city

sunday, december 20, 2015, mumbai, web www.mid-day.com, twitter @mid_day

Gujarat gives its heart to Mumbai

Following an inter-state agreement signed in October, heart from a brain dead patient reaches Mulund's Fortis Hospital in less than two hours

SADAGURU PANDIT
sadaguru.pandit@mid-day.com

ON AUGUST 3, Mumbai witnessed its first successful heart transplant, which gave a new lease of life to 22-year-old Anwar Khan, and Mumbai, a new hope. Five months on, the fifth heart transplant was conducted in the city on Friday. A 52-year-old patient, who was suffering from dilated cardiomyopathy, in which the heart's ability to pump blood decreases, received a donor organ from Surat.

Interstate permissions

Until now, there was no official organ-transplant undertaking between Mumbai and Gujarat, which has until now supplied cadavers to 12 states in the country. The road for an interstate transplant was paved in October, when two eminent cardiac surgeons Dr Anvay Muley, chief of cardiac surgery at Mulund's Fortis Hospital and Dr Jaswant Patel, cardiothoracic and vascular surgeon at Surat's Mahavir Hospital, met at a medical conference in Mumbai and discussed the idea of sharing cadavers between the two states for the first time. On December 16, a 43-year-old man, Jagdish Patel

Family members with the patient; (inset) Patel

while travelling on a two-wheeler from Surat to Waswa, was hit by an SUV. Patel and his wife were rushed to Mahavir Trauma Hospital, but two days later, Jagdish was declared brain dead. His family approached Donate Life, a Surat-based NGO that works in the field of cadaver donation, about donating his liver and kidney. The NGO then counseled them and suggested that they donate the heart as well. The Fortis team was alerted to an available heart. The government NOC

came at 5.15 pm that evening. Two hours later, Dr Muley's team reached Mahavir Hospital to retrieve the heart. Mandalewala, along with hospital officials, met Surat's special commissioner of police, VM Pargi, to request a green corridor. The journey, from Surat to Mulund, took one hour and 32 minutes over a distance of 269 km (see box).

Conducting surgeon Dr Anvay Muley, chief of cardiac surgery at Fortis Hospital, said, "The family's willingness helped make the fifth trans-

SPEED FOR A CAUSE

5.15 pm: Interstate permission for cadaver donation given
7.15 pm: Fortis team reaches Mahavir Hospital, Surat
8.30 pm: Patient is taken to OT
10.36 pm: Jagdish's heart leaves the hospital
10.45 pm: Heart reaches Surat Airport
10.50 pm: Chartered flight takes off with the heart.
11.43 pm: Flight lands at Mumbai Airport. A green corridor is created from the domestic airport (Gate No. 8) to Fortis Hospital
12.08 am: Heart reaches hospital
3.45 am: Fortis team completes the surgery

plant in Mumbai possible. We need more families to come forward and help save lives. The patient is stable and will be kept under observation for the next 72 hours."

Three other patients, from Gujarat and Rajasthan, have received Jagdish's liver and both kidneys.

4 THE CITY

WWW.INDIANEXPRESS.COM

THE SUNDAY EXPRESS, DECEMBER 20, 2015

269 km in 1 hr & 32 min: Maharashtra conducts its first inter-state heart transplant

EXPRESSNEWSERVICE
MUMBAI, SURAT, DEC 19

ONE HOUR and 32 minutes: that's how long it took for Maharashtra to enter the big league of medically developed states as it transported the heart of a 45-year-old brain dead man from Mahavir Hospital in Surat to Fortis Hospital in Mulund, covering a distance of 269 km, in the record time. The heart was then transplanted into a 58-year-old patient suffering from di-

lated cardiomyopathy.

The heart was airlifted from Surat to Chhatrapati Shivaji Airport in Mumbai and from there ferried in an ambulance to the hospital along a green corridor that the airport and traffic authorities had chalked out before taking the task at hand.

"The medical team left with the heart at 10.36 pm and reached the Surat airport in nine minutes. From there it took off in a chartered flight at 10.50 pm, landing in Mumbai at 11.43 pm," said an official.

In Mumbai, the ambulance raced through the domestic airport's gate number 8 to Santacruz-Chembur Link Road to Eastern Expressway and the Airoli junction to reach Mulund in 25 minutes.

This is the fifth successful heart transplant in the city this year. In the previous four transplants, the donors were either from Mumbai or Pune.

"Kindness and willingness of the donor's family has helped in making the fifth transplant happen. We need more such

courageous families to come forth and help save more lives. The surgery has been successful, patient is now stable and will be kept under observation for the next 48 to 72 hours, said Dr Anvay Muley, chief of cardiac surgery, Fortis Hospital.

The surgery was jointly conducted by Muley and Dr Sanjeev Jadhav within a span of three-and-a-half hours. By 5 am, Saturday, the patient was admitted in the intensive care unit of the Fortis hospital for observation.

Doctors, however, admitted they had to first counsel the donor's family to step forward for heart donation.

Jagdish Patel, 45, a resident of Vasva village in Choryasi Taluka of Surat district, was brain dead at Mahavir hospital, since Wednesday. Sources said that Patel had met with an accident on December 16, after his bike was hit from behind by a speeding jeep at Magdalla Road in Surat. After he was rushed to the hospital and a CT scan was done, doctors found internal blood

clotting in Patel's brain. He was declared brain dead on December 17. The NGO Donate Life contacted the family members and relatives of deceased and after getting their consent, two eyes, two kidneys, liver, and heart were signed up for donation. The NGO then contacted Fortis hospital and learnt that a patient with A8 +ve blood group, identified as Rajan Desai (52), an employee of Indian Oil Corporation, was in dire need of a heart replacement.

The President of Donate Life,

Nilesh Mandalewala, said, "We coordinated with the top police officers of Surat and took their help to keep traffic clear Friday evening so that the heart can be taken to Mumbai. Once a heart taken out of the body, it can be transplanted only within four hours. Otherwise it renders useless."

He added that they took the permission of the health ministries of Gujarat and Maharashtra to get permission for the transportation of heart from one state to another.

According to Zonal

Transplant Coordination Center, state body that facilitates each transplant, the process of interstate transplant is set to become smoother with establishment of Regional Organ and Tissue Transplant Organisation (ROTO) at KEM Hospital. The organisation will create a central organ wait list across the west regions and approve interstate transplant frequently. A similar National Organ and Tissue Transplant Organisation (NOTTO) has already been established in New Delhi.

Mumbai sees 1st inter-state organ transplant, at Fortis hosp

Donor heart flown from Surat to city in 92 minutes

ANTARA
BIS Hallmark Jewellery
Today's 22k Gold Rate
₹ 23,850/- Per 10 Grams
Dadar (E) - 022 - 24175565
Borivli (W) - 022 - 29985565
OPEN ON ALL DAYS
antarajewellery.com

Somita Pal @somitapal

The city witnessed its first inter-state organ transplant after a 45-year-old brain-dead patient's heart was transported from Surat to Fortis hospital here. The donor heart reached the Mumbai hospital's operation theatre in a record time of one hour 32 minutes, covering 269km. It was successfully transplanted in a 58-year-old Kandivli resident suffering from dilated cardiomyopathy.

According to the hospital, the Zonal Transplant Co-ordination Committee (ZTCC) played a crucial role in getting the approval in place for successful transportation of the heart.

Sukhmeet Sandhu, regional director, Fortis Healthcare (Region-West & East), said, "I congratulate and thank the teams that worked behind the scenes to create history —

team at ZTCC, medical teams, medical social workers and, particularly the airport and traffic authorities in Surat and Mumbai, all of whom worked in perfect symphony to accomplish this remarkable feat. This perfect example of teamwork has helped save and enrich a precious life."

This is the fifth heart transplant taking place in Mumbai. "Fortis hospital told us about the donor heart in Surat and asked for help. We immediately got in touch with the National Organ and Tissue Transplant Organisation.

Statistics this year

40 cadaver donations have taken place in Mumbai, resulting in...

7 kidney transplants
3 liver transplants
5 heart transplants, out of which one died

We need more such courageous families to come and help save lives

—Dr Anvay Mulay, cardiac surgery chief

Within half an hour, it got the necessary permissions in place from the neighbouring state and other stakeholders, and green corridors were facilitated. We hope that with this we will have more such inter-state organ transplants," said Dr Sujata Patwardhan, general secretary, ZTCC.

The heart from the donor was retrieved around 10.30pm on Friday at Mahavir hospital in Surat. With the help of a green corridor, the team carrying the heart reached Surat airport at 10.45pm. On being transferred into a chartered flight that took off at 10.50pm, landing at Mumbai airport at 11.43pm, the green corridor from gate no. 8 to Military Road-Santa Cruz-Chembur Link Road-Chedda Nagar-Eastern Express Highway-Airli Junction and finally to Fortis hospital in Mulund helped the heart reach at 12.08am.

The operation went on till the wee hours of Saturday. Performed by Drs Anvay Mulay and Sanjeev Jadhav, the surgery concluded at 3.45am and the patient was moved to the ICU by 5am.

Chief of cardiac surgery Mulay said, "We need more such courageous families to come forth and help save and enrich more lives. The surgery has been successful; the patient is now stable and will be kept under observation for the next 48-72 hours."

About the procedure

A heart transplant, or a cardiac transplantation, is a surgical procedure performed on patients with end-stage heart failure or severe coronary artery disease. The procedure is only considered when neither medication nor other surgeries can ensure the patient's survival. The patient's own heart is either removed (orthotopic procedure) or, less commonly, left in place to support the donor heart (heterotopic procedure). The heart is given by the family of those declared brain-dead.

A hearty tale

It was in 1968 that Dr PK Sen and his team from KEM hospital in Parel carried out two transplants with limited success, barely six months after South African surgeon Christiaan Barnard performed the world's first heart transplant. After that, there was a long gap and end-stage heart patients had to go to hospitals down south for it. Six hospitals from the city had acquired the permission to perform heart transplants 10 years ago, but not a single such procedure could be performed till last month. In August, after a gap of 47 years, three procedures were conducted at Fortis hospital.

Maha gets its 1st interstate heart transplant

RUPSA CHAKRABORTY
MUMBAI, DEC. 19

Maharashtra has gone a step forward in the area of heart transplant by conducting its first interstate procedure on Saturday. This was facilitated with the help of the airport and traffic authority, which formed a green corridor between Surat and Mumbai. A 58-year-old employee of Indian Oil, Mumbai, who was suffering from dilated cardiomyopathy got a new lease of life on Saturday at Fortis Hospital, Mulund when a 45-year old donor from Surat donated his heart. The patient was admitted at Mahavir Hospital in Surat, Gujarat, when the family members gave their consent to donate the heart.

Talking to *The Asian Age* exclusively from Surat, Nilesh Mandlewala, presi-

The donor Jagdishbhai Devjibhai Patel (inset) surrounded by his nephew (first from left) and relatives —ASIAN AGE

dent of Donate Life that helped in the donation said, "The donor and his wife met with an accident on December 16 while coming back from a relative's house on a two-wheeler in Surat. A jeep hit them from behind. Both of them got injured but the donor's condition was serious. The CT scan showed that he had skull fracture

and blood clot. On Friday, he was declared brain dead and then the family members contacted us."

The Institute of Kidney Diseases and Research Centre, Ahmedabad took his kidneys and liver while Fortis Mulund took his heart for transplant. The airport and traffic authorities came together

The donor, Jagdishbhai Devjibhai Patel, was a shopkeeper. He had a 22-year-old son and a 17-year-old daughter. Nephew Piyush Patel (27) said, "He was nice person, and always used to help others. So, when he died we decided to donate his organs to save other lives. We can't bring him to life, but through donations, we can save other lives." He was a resident of a village from Hazira road, Surat.

and formed a green corridor between Surat and Mumbai. According to hospital authority, the heart was picked up from Mahavir Hospital at 10.36 pm and reached Surat Airport at 10.45 pm. Then it was transported in a chartered flight that took off at 10.50 pm and reached Mumbai airport at 11.43 pm. The green corri-

dor was formed from gate number 8 of domestic airport to Military Road, followed by Santa Cruz Chembur Link Road—Chedda Nagar to Eastern Express Highway—Airoli Junction. It reached Fortis Hospital, Mulund at 12.08 am. "The preserved heart reached the operation theatre in a record time of one hour and 32 minutes, covering 269 km across the state lines. The surgery was concluded at 3.45 am and the patient was moved to the ICU by 5 am," said an official from the hospital.

Dr Anvay Mulay, chief of cardiac surgery who conducted the surgery, said, "We need more such families to come forth and help, save and enrich more lives. The surgery has been successful; the patient is now stable and will be kept under observation for the next 48-72 hours".

लोकमत

मुंबई, रविवार, दि. २० डिसेंबर २०१५

राज्याबाहेरून पहिल्यांदाच आणला अवयव : १ तास ३२ मिनिटांत हृदय पोहोचले मुंबईच्या रुग्णालयात

गुजरातचे हृदय मुंबईच्या मदतीला धावून आले

मुंबई : गुजरातहून न्यायलेले हृदय अवयव १ तास ३२ मिनिटांत मुंबईच्या रुग्णालयात पोहोचल्यामुळे एका ५८ वर्षीय पुरुषास जीवनदान मिळाले. मुंबईतील ही पाचवी हृदय प्रत्यारोपण शस्त्रक्रिया असून राज्यात पहिल्यांदाच राज्याबाहेरून अवयव आणण्यात आला.

महाराष्ट्रात पहिल्यांदाच प्रत्यारोपण शस्त्रक्रियेसाठी दान केलेला अवयव दुसऱ्या राज्यातून आणला गेला. नेहमी होणाऱ्या प्रत्यारोपणांमध्ये राज्यातील अन्य भागांतून दान केलेले अवयव आणले जातात. दुसऱ्या राज्यातून अवयव आणण्यासाठी दोन्ही राज्यांतून परवानगी घेणे बंधनकारक असते. स्वयंसेवकांच्या नेटवर्कमधून सुत येथील महावीर रुग्णालयातून हृदय मिळू शकते, असे फोर्टिस रुग्णालय आणि विभागीय प्रत्यारोपण समन्वय समितीला समजले. त्यामुळे समन्वय समितीने सकाळी

साडेदहाला गुजरातच्या आरोग्य विभागाशी संपर्क साधला, असे समन्वय समितीकडून सांगण्यात आले.

आरोग्य विभागाशी संपर्क साधल्यावर त्यांना हृदय मुंबईत आणण्यास परवानगी मिळेल का, असे विचारण्यात आले. त्यानंतर त्यांनी गुजरातमध्ये हृदयासाठी प्रतीक्षा यादीत कोणी आहे की नाही, हे तपासून पाहिले. त्यानंतर पुढच्या गोष्टींची पूर्तता करण्यात आली. त्यादरम्यान दुपारी 'नॅशनल ऑर्गन अँड टिशू ट्रान्सप्लांट ऑनॉगव्हेन्स शो संपर्क साधण्यात आला. त्यांनीही हृदय गुजरातहून मुंबईत आणण्यास परवानगी दिली. सायंकाळी साडेसातच्या सुमारास गुजरातच्या आरोग्य विभागाने परवानगी दिली. त्यानंतर पुढच्या साडेतीन तासांत हृदय मुंबईत आणण्याची तयारी झाल्याचे डॉक्टरांनी घटनेने सांगण्यात आले. शुक्रवारी रात्री (पान ४ वर)

असा झाला हृदयाचा प्रवास...

१०.३६	सुरतच्या महावीर रुग्णालयातून हृदय घेऊन डॉक्टर निघाले.
१०.४५	सुरत विमानतळावर हृदय पोहोचले, त्यानंतर हृदय चार्टर फ्लाइटमध्ये हलवण्यात आले.
१०.५०	सुरत येवून फ्लाइटचे उड्डाण झाले.
११.४३	फ्लाइट मुंबई विमानतळावर उतरले, येथे क्रमांक ८ वर हृदय आणण्यात आले.
१२.०८	हृदय मुंबईच्या फोर्टिस रुग्णालयात पोहोचले. काही मिनिटांत हृदय प्रत्यारोपणाची शस्त्रक्रिया सुरू.
३.४५	हृदय प्रत्यारोपणाची शस्त्रक्रिया पूर्ण झाली.
५.००	रुग्णाला अतिरिक्तदाता विभागात हलवण्यात आले.

कुठे करण्यात आला होता ग्रीन कॉरिडोर?

- ◆ एअरपोर्ट आणि ट्रॉफिक अधिकार्यांनी एकाच येथून चार्टर फ्लाइटसाठी सुरत ते मुंबई अवकाश मार्गार ग्रीन कॉरिडोर केला होता.
- ◆ मुंबईत एअरपोर्टच्या गेट क्रमांक ८ पासून ते फोर्टिस रुग्णालय या मार्गार ग्रीन कॉरिडोर करण्यात आला होता.
- ◆ सांताक्रूज विमानतळ गेट क्रमांक ८ - मिलिटरी रोड - सांताक्रूज-चेंबूर लिंक रोड - छेडा नगर ते ईस्टर्न एक्सप्रेस हावरे - एरोली जंक्शन - फोर्टिस रुग्णालय, मुंबई

www.mumbai.nbt.in संकेतस्थल चक्रम : मुंबई २० डिसेंबर २०१५

मुंबई

३

मुंबई पहुंचा गुजरात का 'दिल'

► ग्रीन कॉरिडोर बना कर सुरत से मुंबई तक 296 किमी तय कर 1 घंटा 32 मिनट में पहुंचा हार्ट ► चार सफल हार्ट ट्रांसप्लांट के बाद पहली बार हुआ इंटरस्टेट हार्ट ट्रांसप्लांट

Deepika.Sharma1
@timesgroup.com

■ मुंबई : इस साल तीन सफल हार्ट ट्रांसप्लांट करने के बाद मुंबई शहर में शनिवार को चौथा सफल हार्ट ट्रांसप्लांट ऑपरेशन किया गया। गुजरात के सुरत स्थित महावीर अस्पताल से ग्रीन कॉरिडोर बना कर यह हार्ट मुंबई के फोर्टिस अस्पताल तक 296 किलोमीटर की दूरी सिर्फ 1 घंटा 32 मिनट में तय कर के पहुंच गया। यह महाराष्ट्र में किया गया पहला इंटरस्टेट हार्ट ट्रांसप्लांट है, जिसमें डिप्लेटिड कार्डियोमायोपैथी से जूझ रहे 58 वर्षीय व्यक्ति को हार्ट दिया गया है।

सुरत के महावीर स्थित अस्पताल में एक 45 वर्षीय ब्रेन डेड व्यक्ति के परिजनों ने अंगदान का निर्णय लिया। जिसके बाद एयरपोर्ट और ट्रैफिक अधिकारियों से मिलकर सुरत से मुंबई के बीच ग्रीन कॉरिडोर बनाने का पूरा खाका तैयार कर दिया। महावीर अस्पताल से शुक्रवार रात 10.36 बजे इस हार्ट को लिया गया और एक चार्टर्ड फ्लाइट के माध्यम से एयरलिफ्ट कर 1 घंटा 32 मिनट में यह हार्ट मुंबई के फोर्टिस अस्पताल तक पहुंचा दिया गया। यह हार्ट रात

► सुरत के महावीर अस्पताल से हार्ट निकला ► 10.36 pm ► सुरत एयरपोर्ट पहुंचा - 10.45 pm ► सुरत एयरपोर्ट से फ्लाइट उड़ी - 10.50 pm ► मुंबई डोमेस्टिक एयरपोर्ट पहुंची - 11.43 pm ► डोमेस्टिक एयरपोर्ट के गेट नंबर 8 से मिलट्री रोड की तरफ सांताक्रूज-चेंबूर लिंक रोड - ईस्टर्न एक्सप्रेस हाइवे से होता हुआ मुलुंड के फोर्टिस अस्पताल पहुंचा - 12.08 am ► सुरत के अस्पताल से ऑपरेशन थिएटर तक हार्ट के पहुंचने का समय - 1 घंटा 32 मिनट ► सुरत के महावीर अस्पताल से फोर्टिस अस्पताल तक की दूरी - 296 किलोमीटर

12.08 मिनट पर फोर्टिस अस्पताल पहुंच गया। अस्पताल में डॉक्टरों की टीम पहले से ही तैयार थी और फोर्टिस अस्पताल के सीवीटीएस सर्जन डॉ. संजय जाधव और कार्डियोक सर्जन डॉ. अनवय मुले द्वारा यह सर्जरी की गई जो सुबह 3.45 मिनट तक चली। फोर्टिस अस्पताल की जोनल डायरेक्टर डॉ.एस नारायणी का कहना है कि अभी मरीज की हालत एक दम ठीक है। दो शहरों की मेडिकल टीम, ट्रैफिक और एयरपोर्ट अधिकारियों की तेजी के चलते मुंबई में चौथा सफल हार्ट ट्रांसप्लांट हो सका है। बता दें कि इसी साल अगस्त में मुंबई में पहला सफल हार्ट ट्रांसप्लांट किया गया

जिसमें ग्रीन कॉरिडोर बना कर पुणे के अस्पताल से मुलुंड स्थित फोर्टिस हॉस्पिटल तक हार्ट पहुंचाया गया था। इसके बाद तीन और हार्ट ट्रांसप्लांट ऑपरेशन हुए जिनमें से एक असफल रहा।

“हम ऐसे परिवार का धन्यवाद करते हैं जिसने अंगदान का निर्णय लिया और एक मरीज की जिंदगी बचाई। हमें ऐसे सहासिक कदम उठाने वाले लोगों की जरूरत है ताकि कई मरीजों की जिंदगी मिल सके।” - डॉ. अनवय मुले, हार्ट ट्रांसप्लांट सर्जन, फोर्टिस मुलुंड

“ जवानी में रक्तदान, दिमाग के मृत्युबाद (ब्रेईनडेड) किडनीदान, लिवरदान ”

हृदय प्रत्यारोपणाचा सेतू

पुण्याच्या हार्ट ट्रान्सप्लांट सर्जनमुळे मुंबईकराला मिळाले जीवदान

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

पुण्या-मुंबईत हृदय प्रत्यारोपण शस्त्रक्रिया (हार्ट ट्रान्सप्लांट) होणे आता नावीन्यपूर्ण गोष्ट राहिलेली नाही. तरीही गुजरातमधील एका हॉस्पिटलमधील 'ब्रेनडेड' पेशंटचे हृदय काढून मुंबईच्या पेशंटला त्याचे ट्रान्सप्लांट करण्याची किमया पुण्यातील हार्ट ट्रान्सप्लांट सर्जनने करून दाखविली. पश्चिम भारतासह गुजरात, महाराष्ट्र या आंतरराज्यातील हे पहिलेच हृदय प्रत्यारोपण ठरले. त्यामुळे दोन्ही राज्यांमध्ये 'हृदयनाते' संबंध निर्माण झाल्याने विशेष महत्त्व प्राप्त होत आहे.

सूरत ते मुंबईच्या फोर्टिस हॉस्पिटलपर्यंतचा दोनशे किलोमीटरचा प्रवास ग्रीन कॉरिडोर आणि चार्टर विमानाच्या मदतीने अवघ्या चाळीस मिनिटांत पूर्ण करण्यात आला. त्यामुळे शनिवारी पहाटेपर्यंत पुण्यातील डॉक्टरांनी मुंबईच्या पेशंटला हार्ट ट्रान्सप्लांट करून जीवदान दिले. संपूर्ण गुजरात आणि मुंबई झोपेच्या अधीन झाली असताना मुंबईचे फोर्टिस हॉस्पिटल आणि गुजरातच्या

ऑफिसमधून थेट हॉस्पिटलमध्येच

हार्टफेल झाले होते. त्यांच्या हृदयाची कार्य करण्याची क्षमता अवघी दहा टक्के होती. त्यामुळे त्यांना ट्रान्सप्लांट करण्याचा सल्ला दिला होता. केवळ रक्तगत जुळाल्यानेच हार्ट ट्रान्सप्लांट करता आले, असे डॉ. संजीव जाधव यांनी स्पष्ट केले.

सूरतमधील महावीर हॉस्पिटलमधील डॉक्टरांची धावपळ सुरू होती. एका चाळीस वर्षांच्या व्यक्तीचा अपघात झाल्याने तो 'ब्रेनडेड' झाला आणि त्याचे अवयवदान करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. लिव्हर, किडनी, डोळ्यांसह हृदयाचे दान करण्यात आले. गुजरातमधील हॉस्पिटलच्या प्रत्यारोपण समितीने मुंबईतील प्रत्यारोपण समितीशी संपर्क साधला आणि त्यानंतर सत्रे हालली.

मुंबईत हार्टसाठी वॉटिंगवर असलेल्या पेशंटच्या यादीत अनेकांची नावे होती. परंतु, दाता व्यक्तीचा रक्तगत एबो पॉझिटिव्ह असल्याने ५७ वर्षांच्या एका सरकारी कंपनीत काम करणाऱ्या अधिकाऱ्यालाच हार्ट मिळाले. त्या व्यक्तीला तातडीने फोर्टिस हॉस्पिटलमध्ये बोलविण्यात आले. त्यावेळी ही व्यक्ती स्वतःच्या सरकारी कार्यालयात काम करीत होती. त्या व्यक्तीचे अनेकदा

'फोर्टिस हॉस्पिटलमध्ये एका पेशंटला हार्ट ट्रान्सप्लांट करण्याचा निरोप मिळाला आणि मी पुण्यातून थेट मुंबईचे फोर्टिस हॉस्पिटल गाठले. तर मूळचे पुणेकर आणि सध्या मुंबईत असलेले डॉ. अन्वय मुळे यांनी सूरत गाठले. सूरतमधील चाळीस वर्षांच्या एका व्यक्तीचे हृदय काढून मुंबईत पाठवायचे होते. डॉ. मुळे यांनी सूरतच्या महावीर हॉस्पिटलमध्ये जाऊन त्या पेशंटचे हृदय काढण्याचे ऑपरेशन

केले. तेथून ते हृदय 'कार्डिओ प्लॉजिक सोल्युशन'मध्ये ठेऊन ग्रीन कॉरिडोरच्या माध्यमातून सूरतच्या विमानतळापर्यंत नेले. तेथून डॉ. मुळे यांनी चार्टर विमानाद्वारे रात्री मुंबई गाठली, अशी माहिती जहांगीर हॉस्पिटलचे हार्ट ट्रान्सप्लांट सर्जन डॉ. संजीव जाधव यांनी दिली.

सूरतचे महावीर हॉस्पिटल ते विमानतळ आणि तेथून मुंबई, नंतर मुंबई विमानतळ ते फोर्टिस हॉस्पिटलपर्यंतचा प्रवास ग्रीन कॉरिडोर, चार्टर विमानाने केला. त्यावेळी फोर्टिस हॉस्पिटलमधील पेशंटचे हृदय काढण्याची प्रक्रिया सुरू होती. दात्याचे हृदय पोहोचताच मुंबईतील पेशंटला त्याचे प्रत्यारोपण करण्यात आले. शनिवारी मध्यरात्री अडीच वाजेपर्यंत डॉ. जाधव हे ट्रान्सप्लांटचे ऑपरेशन करीत होते. अवघ्या दोन तासांपर्यंत हार्ट मिळविणाऱ्या पेशंटला मशिनवर ठेवले. हार्ट ट्रान्सप्लांट होताच त्या पेशंटच्या शरीरात दुसऱ्या दात्याचे हृदय कार्य करू लागले आणि शुक्रवार सायंकाळपासून सुरू असलेली दोन राज्यांची धावपळ यशस्वी ठरली.

સુરતથી 1.32 કલાકમાં હૃદય મુંઝવેમાં લાવીને સફળ પ્રત્યારોપણ કરવાની નવી સિદ્ધિ

કરી રાખી હતી. ડો. મુળે અને ડો. જાધવની ટીમે પરોઢિયે 3.45 વાગ્યે ઓપરેશન પૂર્ણ કર્યું હતું અને 5.00 કલાકે દરદીને આઈસીયુમાં ખસેડવામાં આવ્યો હતો.

રવિવાર, ૨૦ ડિસેમ્બર ૨૦૧૫, મુંબઈ. www.gujaratimidday.com

સકય બન્યું છે. જનકીશના પરિવારને જેમ અન્ય પરિવારો પણ ઓર્ગન ડ્રેને કરવા આગળ આવે તો અનેક લોહિતે જાન બચાવવામાં અને મહત્ત્વ જરૂરિયે.

“ जवानी में रक्तदान, दिमाग के मृत्युबाद (ब्रेईनडेड) किडनीदान, लिवरदान ”

पहली बार गुजरात ने दिया महाराष्ट्र को 'दिल'

संजय सिंह राठी >> सूरत

पहली बार गुजरात ने दिया महाराष्ट्र को अपना दिल ये बात बड़ी अजीब सी लगती है मगर ये सच है कि अब तक इतिहास में ऐसा पहली बार हुआ है कि जब गुजरात के किसी मृत व्यक्ति ने महाराष्ट्र के किसी व्यक्ति को जीवनदान देने के लिए अपना दिल दिया है। सूरत में सड़क दुर्घटना का शिकार होने के बाद ब्रेन डेड हुए व्यक्ति के धड़कते दिल को डोनेट लाइफ नाम की संस्था ने डॉक्टरों की टीम के साथ एयर एम्बुलेंस के जरिये चंद मिनटों में मुंबई पहुंचाया और फिर उसे मुंबई के ही फोर्टिस अस्पताल में इंडियन आयल कर्मचारी के शरीर में ट्रांसप्लांट भी करवा दिया। गुजरात से महाराष्ट्र में अंगदान कर ट्रांसप्लांट का पश्चिम भारत का यह पहला मामला होने का दावा संस्था ने किया है।

ये है पूरा मामला : डोनेट लाइफ के प्रमुख निलेश मांडलेवाला ने बताया कि सूरत जिले की चौथीसी तहसील के वांस्वा गांव निवासी जगदीश पटेल 16 दिसम्बर को सड़क हादसे का शिकार हुए थे। उन्हें सूरत की महावीर ट्रौमा अस्पताल में भर्ती किया गया था। दो दिन के बाद शुक्रवार सुबह चिकित्सकों ने उन्हें ब्रेन डेड घोषित कर दिया। इसके बाद डोनेट लाइफ संस्था ने परिजनों से संपर्क किया और उन्हें अंगदान करने के लिए कहा। अब तक किडनी, लिवर तथा

सूरत से मुंबई ऐसे ले गए धड़कता दिल

10:32 बजे हार्ट महावीर ट्रौमा लेकर निकले
10:44 बजे सूरत एयरपोर्ट पहुंचे
10:50 बजे एयर एम्बुलेंस ने टैक

ऑफ किया
11:59 बजे मुंबई एयरपोर्ट पहुंचे
12:11 बजे फोर्टिस अस्पताल के ऑपरेशन थियेटर में पहुंचे।

चक्षुदान स्वीकारने का कार्य करती संस्था ने इस बार परिजनों को हृदय दान करने के लिए प्रेरित किया। परिजनों की मंजूरी मिलने के बाद संस्था की ओर से मुंबई की फोर्टिस अस्पताल के डॉ. अन्वय मूले का संपर्क किया गया। वैशाम साढ़े सात बजे टीम के साथ सूरत पहुंचे। यहां पर दाता और जिस व्यक्ति में हार्ट ट्रांसप्लांट किया जाना था उसके ब्लड ग्रुप को मैच किया गया। कोई अड़चन नहीं होने पर डॉ. मूले और सूरत के चिकित्सकों की टीम रात साढ़े आठ बजे जगदीश पटेल को ऑपरेशन थियेटर में ले गई और करीब दो घंटे की सर्जरी के बाद हार्ट निकालकर 10 बजकर 32 मिनट पर वे महावीर ट्रौमा अस्पताल से हार्ट लेकर सूरत एयरपोर्ट पहुंचे। यहां से एयर एम्बुलेंस के जरिए 12:11 बजे मुंबई फोर्टिस अस्पताल पहुंचे व राजन देसाई नाम के व्यक्ति में हार्ट को ट्रांसप्लांट कर दिया। मांडलेवाला ने बताया गुजरात से हार्ट डोनेट का पहला मामला होने के साथ एक राज्य से अन्य राज्य में ट्रांसप्लांट करने का पश्चिम भारत का भी यह पहला मामला है।

अस्पताल से एयरपोर्ट तक ग्रीन कॉरिडोर!

एक व्यक्ति के शरीर से हार्ट निकालने के बाद उसे चार घंटे के दौरान अन्य व्यक्ति में ट्रांसप्लांट करना होता है। शुक्रवार रात सूरत से ब्रेन डेड व्यक्ति के शरीर से हार्ट निकालने के बाद उसे जल्द से जल्द मुंबई ले जाने के लिए हार्ट निकालने से पहले स्पेशल पुलिस आयुक्त वी.एम. पारधी के साथ चिकित्सकों ने चर्चा की और हार्ट ले जाते वक्त ग्रीन कॉरिडोर मुहैया करवाने की मांग की। पुलिस विभाग ने भी सहयोग देते हुए महावीर ट्रौमा से एयरपोर्ट तक के मार्ग को ग्रीन कॉरिडोर में बदल दिया। मार्ग पर ट्रैफिक पुलिस तैनात कर दिए गए। वहीं पुलिस पायलॉटिंग में एम्बुलेंस को एयरपोर्ट तक ले जाया गया।

चार को नई जिंदगी, दो को मिली रोशनी

सूरत में ब्रेन डेड घोषित किए गए जगदीश पटेल से मिले अंगदान से चार लोगों को जहां नई जिंदगी मिली है, वहीं दो को रोशनी मिली है। उनका हार्ट मुंबई निवासी और इंडियन ऑयल कंपनी के कर्मचारी राजन देसाई में ट्रांसप्लांट किया गया। वहीं दो किडनियों में से एक सूरत की महिला तथा एक राजस्थान के युवक में तथा लिवर अहमदाबाद के व्यक्ति में ट्रांसप्लांट किया गया। वहीं चक्षुदान के जरिए दो लोगों को रोशनी मिली।

अस्पताल में ब्रेन डेड जगदीश पटेल व परिजन।

ગુજરાત સમાચાર

સુરતથી ફલાઈટમાં હૃદય મુંબઈ મોકલી ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરાયું બ્રેઈનડેડ આધેડના અગોના દાનથી દ વ્યક્તિને નવજીવન-રોશની મળી

(પ્રતિનિધિ દ્વારા) સુરત, શનિવાર
સુરત જિલ્લાના ચોયાસી તાલુકાના
ગોસવા ગામના ૪૫ વર્ષીય બ્રેઈનડેડ રહીશના
અગોના દાનથી દ વ્યક્તિને નવજીવન અને
રોશની મળી છે. અંગદાનની આ
ઘટનામાં દેશમાં પ્રથમવાર હૃદયની ઈન્ટરસ્ટેટ
ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરવામાં આવી હતી.

વાંસવા ગામના રહીશ જગદીશભાઈ
દેવજીભાઈ પટેલ પત્ની રેખાબેન સાથે ૧૬
ડિસેમ્બરે સુરત સિટીમાં સામાજિક કામ માટે
આવ્યા બાદ પરત પરે કરતા ન્યારે દામકા
પાટીયા પાસે રિલાયન્સ કંપની સામે બોલેરો
જીપે પાછાગઈ તેમની બાઈકને ટક્કર મારી
હતી. અકસ્માતમાં ગંભીર ઈજા પામેલા
દેવજીભાઈ ૧૦૮માં મહાવીર ટ્રોમા
હોસ્પિટલમાં ખસેડાયા હતા.
માથામાં ગંભીર ઈજાને કારણે
જગદીશભાઈને તા.૧૮ ડિસેમ્બરે બ્રેઈનડેડ
જાહેર કર્યા હતા. આ અંગે યાદીતી મળતા
સુરતની ડોનેટ લાઈફ સંસ્થાના નિર્લેશ
માડલેવાલાએ હોસ્પિટલ પહોંચી ડોક્ટરો સાથે
ચર્ચા બાદ જગદીશભાઈના પરિવારજનોને
અંગદાન માટે સમજાવ્યા હતા. જેમાં અન્ય
અંગોના દાન સાથે જગદીશભાઈના હૃદયના
દાન માટે પણ પરિવારજનો પત્ની રેખાબેન,
પુત્ર તેજસ, ભાઈ ધનસુખભાઈ, જયેશભાઈ,
બંનેની રમણભાઈ, કાકા દાકરભાઈ વગેરેએ
તેમની દર્શાવી હતી.
તેમનું હૃદય મુંબઈના ભાવન વર્ધીય
રાજન દેસાઈને ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરાયું હતું. જ્યારે
બે કિડની પેકેટ સુરતના દાખાબેન કટારીયા
(ઉ.વ.૨૭) બીજા કિડની રાજસ્થાનના લક્ષ્મી
કિનેશભાઈના હૃદય (ઉ.વ.૨૧)ને ટ્રાન્સપ્લાન્ટ
કરાઈ છે. જ્યારે લીવર અમદાવાદના મનિષ
કર્નેયાલાલ સાથે (ઉ.વ.૫૦)માં ટ્રાન્સપ્લાન્ટ
કરાયું છે.
જ્યારે તેમની બંને આંખોનું દાન સુરતની
લક્ષ્મી ચમુર્મેકે સ્વીકાર્યું હતું. ડોનેટ લાઈફ
સંસ્થા દ્વારા બ્રેઈનડેડ વ્યક્તિઓના
પરિવારજનોની સમજણ કેમલીને અન્યાર
સુધી ૧૩૪ કિડની, ૪૨ લીવર, ૩૫ કિડની,
૧૧૦ ચક્ષુ અને ૧ હૃદયનું દાન મેળવીને
૨૮૦ લોકોને નવજીવન અને રોશની
આપવામાં શોખી આપ્યો છે.

સુરતના વાંસવા ગામના જગદીશભાઈ પટેલના પરિવારજનો તરફથી
પ્રથમવાર હૃદયનું પણ દાન મળ્યું અને ઈન્ટર સ્ટેટ ટ્રાન્સફર કરાયું

શનિવાર તા. ૨૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૯

મુંબઈના તમામ મુલાકાતીઓ, મુંબઈ

૫

પશ્ચિમ ભારતમાં પ્રથમ વખત ઈન્ટરસ્ટેટ રીતે ચાર કલાકની જહેમતને અંતે સુરતથી ઘનકતું હૃદય લઈને મુંબઈમાં દર્દીના શરીરમાં ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરાયું!

દહુરાના બેનડેડ
જગદીશ પટેલના
અંગોનું દાન કરી છ
વ્યક્તિઓને નવું જીવન
અને નવી રોશની
આપી પટેલ પટેલના
સમાજને નવી રાહ
સિધી

સુરત, શનિવાર : બેનડેડ ઘડેલા
દર્દીનું સુરતથી ઘનકતું હૃદય લઈને
મુંબઈમાં ચાર કલાકની ઝડપે
મુંબઈની હોસ્પિટલ પહોંચી દર્દીના
શરીરમાં હૃદય ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરી
પશ્ચિમ ભારતમાં પ્રથમ વખત
એક રાજ્યમાંથી બીજા રાજ્યમાં
હૃદય ટ્રાન્સફર કરાયું હતું. બેનડેડ
દર્દીના પરિવારજનોએ આવી રીતે
એક નવી પણ છ વ્યક્તિને નવું
જીવન અને રોશની આપી સમાજને
અંગદાન માટે નવી રાહ સિધી હતી.
આ અંગે ચોખ્ખો પત્રકાર
પરીષદમાં ડોનેટ લાઈફના પ્રમુખ
નિલેશ માડલેવાલાએ પત્રકારોને
માહિતી આપતા જણાવ્યું હતું કે, ૧૬
ડિસેમ્બરના રોજ માર્ગે એકસાતમાં
દાન પામેલા દહુરાના જગદીશભાઈ
દેવજીભાઈ પટેલ (ઉ.વ.૪૫)ને
મહાવીર ટ્રોમા સેન્ટરમાં બેનડેડ
જાહેર કરવા બાદ તેમની ટીમે
જગદીશભાઈના પરિવારજનોને
અંગદાન માટે કાર્ડિયોલોજીક
કરી સામર્થ્ય આપ્યું હતું. બેનડેડ
જગદીશભાઈના પત્ની રેખાબેન,
પુત્ર તેજસભાઈ અને પુત્રી રેખાબેન
પ્રથમ કિડની, લીવર અને બંને
આંખો બાદ હૃદયનું દાન આપવા
સંમતિ આપતા હૃદય ટ્રાન્સપ્લાન્ટની
પ્રક્રિયા હાથ ધરાઈ હતી. જેમાં
સુરત, અમદાવાદ અને મુંબઈના
ડોનેટરોની ટીમ ગઈકાલે રાત્રે સુરત
આવી પહોંચી હતી અને બેનડેડ
જગદીશભાઈનું ઘનકતું હૃદય
લઈને એર એમ્બ્યુલન્સમાં મુંબઈ
રવાના થઈ હતી. મોડીરાત્રે બાર
કલાકે મુંબઈમાં મુલુક વિસ્તારની
કોટીના હોસ્પિટલમાં ઈલિંગવન
ઓઈલ કોર્પોરેશનના કમિશ્નરી
રાજન દેસાઈ (ઉ.વ.૫૨)ના
શરીરમાં હૃદય ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરવામાં
આવ્યું હતું. આ ઉપરાંત બેનડેડ
જગદીશભાઈના દાન કરાએલી બે
કિડનીમાંથી એક કિડની સુરતના

કેડેવર ઓર્ગન ડોનેશનની પ્રક્રિયાનો ઘટનાક્રમ....

- રાત્રે ૮:૩૦ કલાકે કેડેવર ઓર્ગન ડોનેટર જગદીશભાઈ પટેલને
ઓપરેશન થિયેટરમાં શીકટ કરાયાં.
- રાત્રે ૧૦:૩૨ કલાકે મુંબઈના ડોનેટરોની ટીમ હૃદયનું દાન સ્વીકારી
મહાવીર હોસ્પિટલથી સુરત એરપોર્ટ જવા રવાના થયાં.
- રાત્રે ૧૦:૪૪ કલાકે ડોનેટરોની ટીમ સુરત એરપોર્ટ પહોંચ્યાં.
- રાત્રે ૧૦:૫૦ કલાકે સુરત એરપોર્ટથી એર એમ્બ્યુલન્સમાં ઘનકતું
હૃદય લઈને મુંબઈ જવા રવાના થયાં.
- રાત્રે ૧૧:૫૦ કલાકે ડોનેટરોની ટીમ હૃદય લઈને મુંબઈ એરપોર્ટ
પહોંચી.
- રાત્રે ૧૧:૫૬ કલાકે મુંબઈ એરપોર્ટથી મુલુક કોટીસ હોસ્પિટલ જવા
રવાના થયાં.
- રાત્રે ૧૨:૧૧ કલાકે ડોનેટરોની ટીમે હોસ્પિટલ પહોંચી ઓપરેશન
થિયેટરમાં દાખલ થયાં.

દાનગ્રાહક કટારીયા (ઉ.વ.૨૭) અને
બીજા કિડની રાજસ્થાનના લક્ષ્મી
ચમુર્મેકે સ્વીકાર્યું હતું. ડોનેટ લાઈફ
સંસ્થાના ચાર્ટર્ડ રાહવા (ઉ.વ.૨૫)
દિગ્ગજી અને તેમની ટીમે બે કિડની
અને લીવરનું દાન સ્વીકાર્યું હતું.
તેમજ બે ચક્ષુઓનું દાન લોકલિય
સમુદાયના ડો. પ્રફુલ્લ શિરોગાએ
મા ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરવામાં આવ્યું
હતું. નિલેશભાઈએ વધુમાં કહ્યું કે,
મુંબઈની કોટીસ હોસ્પિટલના ચીફ
કાર્ડિયોક સર્જન ડો. અનવય મુલે
અને તેમની ટીમે હૃદયનું દાન
રોશની આપી સમાજને નવી રાહ
સિધી હતી.

રવિવાર તા. ૨૦ ડિસેમ્બર ૨૦૧૫

• પાનાં : ૧૨ • કિંમત : રૂ ૪.૦૦

REG. NO. SRT 751/2015-17

R.N.L.Reg. No. : GUJGU/2012/44686

ગુજરાત ગાર્ડિયન

• તંત્રી : મનોજ મિલો • સંપત્તિ : ૨૦૦૨ • માગસર સુદ - ૧૦ • વર્ષ : ૦૪ • અંક : ૧૫૪

www.gujaratguardian.in E-mail : editor@gujaratguardian.in / gujaratguardiangroup@gmail.com

• ગાર્ડિયન ટાઉન, સુભાષેશ્વરીવાડી, ઉદ્યાનદરવાજા, રિંગરોડ, સુરત-૩૬૫૦૦૨ • ફોન : ૨૫૧૦૨૦૩, ૨૬૩૬૬૧૧/૧૨/૧૩. • ફેક્સ : (તંત્રી વિભાગ) ૨૬૩૬૬૧૦/(ખ. ખ. વિભાગ) ૨૬૩૬૬૧૫

પશ્ચિમ ભારતમાં હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટની પ્રથમ ઘટના, સુરતના પરિવારે અન્યને નવજીવન આપ્યું

સુરત, તા. ૧૯ નિલેશ માંડલેવાલાએ માહિતી આપતા પરિવારજનોને કીડની, ચક્ષુ, હૃદય જેવાં ઇલાકાં ડાન કરવાની પરવાનગી તો આપી હતી. સાથે એને પણ કહ્યું હતું કે બીજા કોઈ અંગ કામ લાગતા હોય તો તે પણ અમે ડાન કરવા માટે તૈયાર છીએ. નિલેશ માંડલેવાલાએ તરત જ મુંબઈની ફોર્ટિસ હોસ્પિટલના ચીફ કાર્ડિયાક સર્જન ડૉ. અવનય મુલે અને ડૉ. સંદિપસિંહનો સંપર્ક કરીને હાર્ટનું ડાન લેવા આવવા કહ્યું હતું. એક ક્ષણનો પણ વિલંબ કર્યા વિના

ડોનેટલાઈફ સંસ્થા દ્વારા બ્રેઈનડેડ વ્યક્તિઓના અંગોનું ડાન કરીને લોકોને નવું જીવન આપવાની સેવાકીય પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવે છે. પરંતુ હવે તેમાં પણ ડોનેટ લાઈફના સભ્યોએ બ્રેઈનડેડ વ્યક્તિના હાર્ટને એરોએમ્યુલન્સ દ્વારા મુંબઈની ફોર્ટિસ હોસ્પિટલમાં પહોંચાડીને એક આઘેડને નવજીવન બક્ષ્યું હતું. પશ્ચિમ ભારતમાં હાર્ટટ્રાન્સફરનો આ પ્રથમ કિસ્સો છે. આ બાબતે ડોનેટલાઈફના પ્રમુખ

જણાવ્યું હતું કે હજારોના વાંસવા ગામમાં રહેતાં જગદીશ દેવજીભાઈ પટેલ ઉ.વ. ૪૫ તા. ૧૬-૧૨ના રોજ પત્ની રેખાબેન સાથે મોટરસાયકલ પર પસાર થઈ રહ્યાં હતાં ત્યારે એક જીપના ચાલકની ટક્કરથી થયેલાં અકસ્માતમાં જગદીશભાઈને ગંભીર ઇજા થતાં મહાવીર ટ્રોમા હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવ્યા હતા. તબીબોએ ડોનેટલાઈફના પ્રમુખ નિલેશ માંડલેવાલાનો સંપર્ક કર્યો હતો. તેમણે જગદીશભાઈના

● અનુસંધાન પાના ૧૧ પર

સુરતના હજારાકાંઠાના વાંસવા ગામના યુવાનને ગંભીર અકસ્માત નડતાં બ્રેઈનડેડ જાહેર કરાતાં પત્ની અને પરિવારે સ્વજન ગુમાવ્યા પરંતુ અન્યોને નવજીવન બક્ષ્યું

સુરતના બ્રેઈનડેડ વ્યક્તિના અવયવોથી છ ને નવજીવન મળશે સુરતના આધેડનું હાર્ટ મુંબઈના યુવકનું જીવન ધબકતું રાખશે

સુરત, તા. ૧૮

માર્ગ અકસ્માતમાં બ્રેઈનડેડ જાહેર કરાયેલા હજીરાના આધેડના અવયવો થકી છ જણાને નવજીવન મળ્યાની અભૂતપૂર્વ ઘટના સુરતમાં નોંધાઈ છે. જેમાં પણ બ્રેઈનડેડ આધેડના હાર્ટને તાકીદે એર એમ્બ્યુલન્સમાં મુંબઈ લઈ જઈ મુંબઈના હાર્ટના દર્દીને ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરવાની પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવી છે.

જાણવા મળતી વિગતો પ્રમાણે, સુરતના હજીરા નજીકના વાંસવા જામના ૪૮ વર્ષીય જગદીશભાઈ દેવજીભાઈ પટેલને ગત બુધવારના રોજ માર્ગ અકસ્માત નડ્યો હતો. જેમાં તેઓને માથાના ભારે ગંભીર ઈજા પહોંચી હતી. જેમને સારવાર અર્થે મહાવીર હોસ્પિટલમાં ખસેડાયા હતા. દરમિયાન તેઓને બ્રેઈનડેડ જાહેર કરતા તેમના પરિવારજનોએ તેમના અવયવ દાન કરવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. આ અંગે જગદીશભાઈના પુત્ર તેજસ પટેલ અને સંબંધી પ્રવીણભાઈ પટેલે જણાવ્યું હતું કે, તેમના વડીલ ધનસુખભાઈ પટેલે સેવાભવી પ્રવૃત્તિના છે. જેમણે અગાઉ આ પ્રકારની અવયવદાનની પ્રવૃત્તિ વિશે સાંભળ્યું હોય, તેમને આ અવયવદાનનો વિચાર આવ્યો હતો. પરિવારના સભ્યોએ જગદીશભાઈના હાર્ટ, બે ક્રીડની, બે ચશુ તથા એક લીવર ડોનેટ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો. બાદમાં હોસ્પિટલ અને ડોનેટલાઈફ સંસ્થાના નિલેશભાઈ માંડલેલાલા તથા અન્યોનો સંપર્ક કરી આ ક્રિયા

પાર પાડવામાં આવી હતી.

અવયવદાન સાથે સંકળાયેલાઓએ જણાવ્યું હતું કે, સુરતની સંસ્થાના સહયોગથી અવયવ દાન અને અંગદાનની પ્રવૃત્તિ થતી રહે છે. પરંતુ, આ પ્રકારે હાર્ટ ડોનેશન અને ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશનનો પ્રથમ કિસ્સો નોંધાયો છે. અગાઉથી ચપેલી ચર્ચાઓ અને સરકારની વિધિઓની મંજૂરીને આધારે આ પ્રક્રિયા પાર પાડવામાં આવી હતી. જેમાં મુંબઈની ફોર્ટિસ હોસ્પિટલમાં હૃદયરોગના દર્દીને હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરવાનું નક્કી કરાયું હતું.

બ્રેઈનડેડ જાહેર થયેલા હજીરાના આધેડનું હાર્ટ એર એમ્બ્યુલન્સમાં મુંબઈ લઈ જવાયું

બે ચશુ, બે ક્રીડની અને
લીવર પણ દાન કરાયાં

રતે સુરત એરપોર્ટ ખોલી એર
એમ્બ્યુલન્સ મુંબઈ રવાના કરાઈ

મુંબઈ એરપોર્ટ પર અલ્પ
ફલાઈટના ઓપરેશન્સ

અટકાવી એર એમ્બ્યુલન્સને
પ્રાયોરિટી અપાય

એમ્બ્યુલન્સને પ્રાયોરિટીના ધોરણે ઈમરજન્સી લેન્ડિંગની સૂચના આપી દેવાઈ હતી. જે મુજબ અન્ય કલાઈટ ઓપરેશન્સને અટકાવી લેન્ડિંગ કરાવાશે. જાણકારો મુજબ આ હાર્ટનું આજે રાત્રે ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન કરવામાં આવશે. આ પ્રકારે હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશનની આ પ્રકારે ગુજરાતમાં પ્રથમ ઘટના બની રહેશે. મેડિકલ ક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલાઓ મુજબ આ પ્રકારે ડોનેટમાં મેળવાયેલા જગદીશભાઈના અવયવો થકી કુલ છ જણાને નવજીવન મળી શકશે.

રાજ્યમાં હાર્ટ ડોનેટનો પ્રથમ કિસ્સો સુરતમાં બ્રેઈનડેડ આધેડના હાર્ટનું મુંબઈના રહીશમાં સફળ ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન...

- ચાર કલાકમાં આટોપી દેવી પડતી હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટની પ્રક્રિયા ૧ કલાક ૩૮ મિનિટમાં પૂર્ણ
- ૧૮૪૭માં હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટની ભારતમાં પ્રથમ ઘટના, દેશમાં ૧૦૦થી ઓછા ટ્રાન્સપ્લાન્ટ થયા છે

સુરત, તા. ૧૮

હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટના કેસનો ઘટનાક્રમ

ગુજરાત જ નહીં દેશભરમાં ચશુદાન, દેહદાન અને રક્તદાનમાં અલ્પ સુરત શહેરમાં હાર્ટ ડોનેટની પ્રથમ ઐતિહાસિક ઘટના બની છે. બ્રેઈનડેડ મુંબઈના આધેડના હાર્ટનું મુંબઈના રહીશમાં સફળ ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન માટે ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્રના આરોગ્ય વિભાગની સાથે મુંબઈ, અમદાવાદ અને સુરતના તબીબોની ટીમનું મહત્વપૂર્ણ યોગદાન રહેવા પામ્યું છે. ચાર કલાકના સમયગાળામાં આટોપી દેવી પડતી હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટની પ્રક્રિયા સુરતથી હાર્ટ ક્લેક્ટ કર્યા બાદ એર એમ્બ્યુલન્સની મદદથી મુંબઈ લઈ જઈ ફક્ત ૧ કલાક અને ૩૮ મિનિટમાં પૂર્ણ કરી દેવામાં આવી હતી. મુંબઈના રહીશને હાર્ટનું સફળ ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન કરાયા બાદ આરોગ્યવિદો શિકટ કરાયા પાદ તબિયતમાં સુધારો આવી ગયો હોવાનું હાર્ટ ડોનેટના સભ્યોએ જણાવ્યું હતું.

સુરતના હજીરા ખાતેના વાંસવા ગામમાં રહેતા જગદીશ દેવજી પટેલ (ઉ.વ. ૪૮) ત્રણ બુધવારના રોજ તેમની પત્ની દેવજીભાઈ સાથે સુરત સંબંધીના ધરે ક્રમાર્થે આપ્યા હતા. ત્યારબાદ મોંઘડે ધર ધરે પહોંચી વળતે બપોરે સાડા ત્રણેક વાગ્યાના સુમરે દામકા પાટિયા પાસે એક બોલેરો ચાલકે અડકેટમાં લેતા પતિ-પત્ની ગંભીર રીતે ઘવાયાં હતાં. બંનેને ગંભીર હાલતમાં મહાવીર હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાયાં હતાં. જ્યાં ગંભીર સવારે જરૂરી તપાસ બાદ તબીબોની ટીમે તેમને બ્રેઈનડેડ જાહેર કર્યા હતા. હાર્ટ ડોનેટના પ્રમુખ નિલેશ માંડલેલાલા સહિતના સભ્યોએ જગદીશ પટેલના

હાર્ટ ડોનેટનો પ્રથમ કિસ્સો સુરતમાં
- શુક્રવારે સવારે ૧૦ વાગે જગદીશ પટેલને બ્રેઈનડેડ જાહેર
- ૧૦:૫ વાગે અમદાવાદની ટીમને જાણ કરાઈ
- ૧૦:૮ વાગે હાર્ટ ડોનેટ કરવા મુંબઈ, મુલુન્દની બ્રેટીંગ હોસ્પિટલના ડો. ચેતન સુરાનીનો સંપર્ક કરાયો
- ૧૦:૧૩ વાગે તબીબોની ટીમ સાથે સર્વાઈ રાઈ
- બપોરે ૨.૦૦ વાગે મુલુન્દની ડો. અલ્પા મુલે સહિતના તબીબોની ટીમ બાય રોડ સુરત આવવા નીકળી
- સાંચે ૫:૩૦ વાગે સ્વ. સીપી વી.એમ. પારગી સાથે ગૌન કોર્ડિકોર આપવા મિટિંગ કરાઈ
- ૬:૩૦ વાગે ક્રીડની અને લીવરની ટીમ સુરત આવી
- ૭:૫૫ વાગે ડો. મુલે સહિતની ટીમ સુરત આવી
- રાતના ૮:૩૦ વાગે જગદીશ પટેલને ઓટોમાં શિકટ કરાયો
- ૧૦:૩૨ વાગે મહાવીર હોસ્પિટલથી એરપોર્ટ જવા નીકળ્યા
- ૧૦:૪૪ વાગે એરપોર્ટ પહોંચ્યા
- ૧૦:૫૦ વાગે એર એમ્બ્યુલન્સે ટેકઓફ કર્યું
- ૧૧:૫૮ વાગે એરપોર્ટથી હોસ્પિટલ જવા નીકળ્યા
- ૧૨:૧૧ વાગે હાર્ટ ક્લેક્ટિંગ હોસ્પિટલની ઓટોમાં દાખલ કર્યું
- માર્કેટ ૪:૨૦ વાગે પેશન્ટને ઓટોમાં શિકટ કરાયો

પરિવારના અંગદાન બાબતે સમજણ આપતા તેઓ ક્રીડની, લીવર સહિતના અંગોનું દાન કરવા રાજી થઈ ગયા હતા. જોકે, આ વખતે જગદીશ પટેલની ક્રીડની અને લીવરની સાથે હાર્ટ ડોનેટ કરવા માટે ફક્ત મંજૂરી મળતા આખા ગુજરાતમાં સુરતમાં હાર્ટ ડોનેટની પ્રથમ ઘટના બનવા પામી હતી. ૧૮૪૭માં હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટની ભારતમાં પ્રથમ ઘટના બની છે. દેશમાં અત્યાર સુધી ૧૦૦થી ઓછા ટ્રાન્સપ્લાન્ટ થયા છે.

આ રીતે થાય છે ટ્રાન્સપ્લાન્ટની પ્રક્રિયા

હાર્ટ સર્જન ડો. જશવંત પટેલે જણાવ્યું હતું કે, ચાર કલાકની અંદર હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરી દેવી પડે છે. ડોનારનો સાથે દર્દીનું બ્લડ ગ્રુપ મેચ કરાય છે. તેમજ રિએક્શન આવે છે કે નહીં એ પણ જોવાય છે. હાર્ટની ધમની અને શિરા દ્વારા હાર્ટ શરીર સાથે કનેક્ટ હોય છે. એ મુખ્ય શીરાને ધમનીઓને શરીરથી છુટી પાડી હાર્ટને છૂટું પાડી એ જ રીતે જેમાં હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરવાનું હોય એ દર્દીના હાર્ટની શિરા અને ધમની છુટી પાડી હાર્ટ કાઢવામાં આવે છે. ત્યારબાદ નવું હાર્ટ મૂકી તેની શિરા અને ધમની દર્દીની શિરા અને ધમની સાથે જોડી લેવાનો પ્રયાશ ચાલુ કરાય હાર્ટ ધમનનું ચાલુ થાય છે. હાર્ટ એક સ્થળેથી બીજે સ્થળે લઈ જવું હોય એવા કેસમાં કાર્ડિયોપેરીયોસ (કેમિકલ જેને કારણે હાર્ટ કેમેજ થતું નથી)ની ઉપયોગ કરાય છે. હાર્ટ કાઢવા પહોંચવા માટે ૧૦ મિનિટ અને કાઢવા માટે ૫ મિનિટનો સમય લાગે છે. મુંબઈના એરપોર્ટ પર તબીબોની ટીમ પહોંચ્યા બાદ મુંબઈ મુલુન્દની કોર્ડિંગ હોસ્પિટલમાં દાખલ આઈએસીઆ કમંડારી રાજન દેસાઈના ઓપરેશન માટે ઇન્ચાર્જ કરાયું હતું. ત્યારબાદ ૨૦ મિનિટના સમયગાળામાં હોસ્પિટલ પહોંચી ટ્રાન્સપ્લાન્ટ સહિતી કમ્પાઈની કરાઈ હતી.

अंतरराज्यीय अंग ट्रांसप्लांट का पश्चिम भारत का पहला मामला साढ़े तीन घंटे में बदल दिया दिल

ब्रेन डेड व्यक्ति का हार्ट सूरत से मुंबई ले जाकर अन्य व्यक्ति में ट्रांसप्लांट कर दिया गया। शहर को डोनेट लाइफ संस्था और मुंबई के फोर्टिस अस्पताल ने संयुक्त रूप से यह कार्य किया। एक राज्य से अन्य राज्य में अंगदान कर ट्रांसप्लांट करने का पश्चिम भारत का यह पहला मामला होने का दावा किया गया है।

सूरत @ पत्रिका
patnika.com/oty

डोनेट लाइफ के प्रमुख निलेश मांडलेवाला ने बताया कि सूरत जिले की चौबसौ तहसील के वासवा गांव निवासी जगदीश पटेल 16 दिसम्बर को सड़क हादसे का शिकार हुए थे। उन्हें सूरत की महावीर ट्रामा अस्पताल में भर्ती किया गया था। दो दिन के बाद गुरुवार सुबह चिकित्सकों ने उन्हें ब्रेन डेड घोषित कर दिया। इसके बाद डोनेट लाइफ संस्था ने परिवार से संपर्क किया और उन्हें अंगदान करने के लिए कहा। अब तक किडनी, लिवर तथा चक्षुदान स्वीकारने कार्य करती संस्था ने इस बार परिवार को हृदय दान करने के लिए प्रेरित किया।

परिवार ने की मंजूरी मिलने के बाद संस्था की ओर से मुंबई की फोर्टिस अस्पताल के डॉ. अन्वय मूले का संपर्क किया गया। वे शाम

ऐसे से जाया गया घड़कटा दिल

10-32 बजे हार्ट महावीर ट्रामा लेकर निकले

10-44 बजे सूरत एयरपोर्ट पहुंचे

10-50 बजे एयर एम्बुलेंस से टेक ऑफ किया

11-59 बजे मुंबई एयरपोर्ट पहुंचे

12-11 बजे फोर्टिस अस्पताल के ओपरेटिव थियेटर में पहुंचे।

साढ़े सात बजे टीम के साथ सूरत पहुंचे। यहां पर दादा और जिस व्यक्ति में हार्ट ट्रांसप्लांट किया जाना था उसके बदन घुस को मैच किया गया।

किसी भी तरह की अड़चन नहीं होने पर डॉ. मूले और सूरत के चिकित्सकों की टीम रात साढ़े आठ बजे जगदीश पटेल की ओपरेशन थियेटर में ले गई और करीब दो घंटे की सर्जरी के बाद हार्ट निकालकर 10 बज कर 32 मिनट पर वे महावीर ट्रामा अस्पताल से हार्ट लेकर सूरत एयरपोर्ट पहुंचे। यहां से

ग्रीन कोरिडोर बनाया गया

एक व्यक्ति के हृदय से हार्ट निकालने के बाद उसे चार घंटे के दौरान अन्य व्यक्ति में ट्रांसप्लांट करना होता है। गुरुवार रात सूरत से ब्रेन डेड व्यक्ति के हृदय से हार्ट निकालने के बाद उसे जयपुर से मुंबई ले जाने के लिए हार्ट निकालने से पहले रोडवेज पुलिस आयुक्त वी.एम.पटवर्धन के साथ चिकित्सकों ने चर्चा की और हार्ट ले जाने वाला ग्रीन कोरिडोर सुरक्षा करवाने की मांग की। पुलिस शिफ्टा ने भी सहयोग देते हुए महावीर ट्रामा से एयरपोर्ट तक के मार्ग को ग्रीन कोरिडोर में बदल दिया। मार्ग पर ट्रैफिक पुलिस तैनात कर दिए गए। वहीं पुलिस प्रयासों से एम्बुलेंस को एयरपोर्ट तक ले जाया गया।

चार को नई जिंदगी, दो को मिली रोशनी

ब्रेन डेड घोषित किए गए जगदीश पटेल से मिले अंगदान से चार लोगों को जहां नई जिंदगी मिली, वहीं दो जनें को रोशनी मिली। उनका हार्ट मुंबई निवासी और इंडियन ऑगल कंपनी के कर्मचारी राजन देसाई में ट्रांसप्लांट किया गया। वहीं दो किडनीयों में से एक सूरत की महिला तथा एक राजस्थान के युवक में तथा लिवर अहमदाबाद के व्यक्ति में ट्रांसप्लांट किया गया। वहीं चक्षुदान के जरिए दो लोगों को रोशनी मिली।

एयर एम्बुलेंस के जरिए 12-11 बजे मुंबई फोर्टिस अस्पताल पहुंचे और राजन देसाई नाम के व्यक्ति में हार्ट को ट्रांसप्लांट कर दिया। मांडलेवाला ने बताया कि गुजरात से

हार्ट डोनेट का पहला मामला होने के साथ-साथ एक राज्य से अन्य राज्य में अंग का ट्रांसप्लांट करने का पश्चिम भारत का भी यह पहला मांडलेवाला ने बताया कि गुजरात से

ग्रीन कोरिडोर की मदद से सूरत से हार्ट मुंबई पहुंचा

सूरत। मार्ग दुर्घटना में ब्रेन डेड हुए व्यक्ति के अंगों का अन्य 6 व्यक्तियों में प्रत्यारोपण के साथ उन्हें नया जीवन दिया गया, इसी के साथ गुजरात से पहली बार हार्ट मुंबई में दान देने की ऐतिहासिक घटना भी सूरत में दर्ज हुयी। डोनेट लाइफ संस्था के अध्यक्ष निलेश मांडलेवाला ने पत्रकारों को जानकारी देते हुए कहा कि सूरत के हजीरा के पास वासवा गांव के निवासी 45 वर्षीय जगदीश पटेल गत 16 दिसंबर को रात सूरत में लग्न प्रसंग के दौरान उपस्थित होकर पत्नी रेखाबेन के साथ वापस वासवा गांव जा रहे थे। साढ़े तीन बजे के करीब रिलायंस कंपनी के पास दामका पाटीया पर बोलेंद्रो जीप ने जगदीशभाई की बाईक को टक्कर मारी थी। जगदीशभाई के सिर पर गंभीर चोट लगी थी और रेखाबेन के पैरों में भी चोट लगी थी। 108 एम्बुलेंस उन्हें महावीर अस्पताल ले आयी। जगदीशभाई के सिर पर चोट की

वजह से खून का गढ़ा जम गया, जिससे दिमाग की हड्डी में फेकचर हो गया था। चिकित्सकों ने उन्हें ब्रेन डेड घोषित किया। परिवार के सदस्यों को डोनेट लाइफ संस्था के समझाने पर वे जगदीशभाई के अंग दान को तैयार हुए। किडनी, लीवर, आंखें, और हृदय दान की कार्यवाही शुरू हुयी। पश्चिम भारत में एक मात्र मुंबई मुलुंड के फोर्टिस अस्पताल को हृदय प्रत्यारोपण की अनुमति भारत सरकार अगस्त 2015 से दी है। गुजरात में हृदय प्रत्यारोपण की मंजूरी न होने से अभी तक एक भी हार्ट डोनेट या ट्रांसप्लांट नहीं हुआ था। फोर्टिस अस्पताल में एक हृदयरोगी को हार्ट की तत्काल जरूरत थी। सूरत के महावीर अस्पताल के ट्रस्टी चिकित्सक और डोनेट लाइफ के प्रदाधिकारियों ने फोर्टिस अस्पताल को सूचित करने पर उन्होंने महाराष्ट्र हेल्थ मिनिस्ट्री की गुजरात हेल्थ मिनिस्ट्री से परमिशन ली गयी। महावीर अस्पताल के चिकित्सकों ने

फोर्टिस अस्पताल के चिकित्सक मूले से संपर्क करने के बाद सूरत में निलेश मांडलेवाला ने बताया कि पुलिस आयुक्त पारशी से संपर्क कर शहर में पहली बार ग्रीन कोरिडोर की परमिशन मांगी। पुलिस विभाग ने भी अंगदान की गंभीरता को ध्यान में रखते हुए महावीर अस्पताल से सूरत एयरपोर्ट तक बन वे रास्ता एम्बुलेंस के लिए ब्लोक कर दिया। शक्रवार रात 10.32 बजे महावीर अस्पताल के ओपरेशन थियेटर से महावीरभाई के ओर्गन हार्ट को बोक्स में लेकर 12 मिनट के दौरान 10.44 को सूरत एयरपोर्ट तक पहुंचाया गया। वहां पर खड़ी एयर एम्बुलेंस 10.50 को टेकऑफ हुयी और 11.59 मिनट पर मुंबई एयरपोर्ट होते हुए रात 12.11 बजे फोर्टिस अस्पताल के ओपरेशन थियेटर में ओर्गन हार्ट सुरक्षित पहुंच गया था। लीवर अहमदाबाद रिसर्च सेन्टर में दिया गया। दो आंखों को सूरत की आई बेंक में दिया गया।

Press Report Of Various Newspaper on Organ Donation Activities

2 THE SECOND PAGE

WWW.INDIANEXPRESS.COM
THE SUNDAY EXPRESS, DECEMBER 20, 2015

INTER-STATE ORGAN TRANSPLANT

Surat man, brain dead, donates heart to Mumbai's 58-year-old

EXPRESS NEWS SERVICE
SURAT, MUMBAI, DECEMBER 19

THE HARVESTED heart of a 45-year-old brain dead man from Mahavir Hospital in Surat covered a distance of 269 km in one-hour-and-thirty-two-minutes, a record time, to reach Fortis Hospital at Mulund in Maharashtra. The heart was then transplanted into a 58-year-old patient suffering from dilated cardiomyopathy.

The harvested heart was airlifted from Surat to Chhatrapati Shivaji Airport in Mumbai and from there ferried in an ambulance to the hospital along a green corridor that the airport and traffic authorities had chalked out before taking the task at hand.

"The medical team left with the heart at 10.36 pm and reached the Surat airport in nine minutes. From there it took off in a chartered flight at 10.50 pm, landing in Mumbai at 11.43 pm," said an official.

In Mumbai, the ambulance raced through the domestic airport's gate number 8 to Santacruz-Chembur Link Road to Eastern Expressway and the Airoli junction to reach Mulund in 25 minutes.

This is the fifth successful heart transplant in the city this year. In the previous four transplants, the donors were either from Mumbai or Pune.

"Kindness and willingness of the donor's family has helped in making the fifth transplant happen. We need more such courageous families to come forth and help save more lives. The surgery has been successful, patient is now stable and will be kept under

NGO Donate Life president Nilesh Mandalewala with the case carrying the heart of Jagdish Patel at Surat Airport on Friday night. *Haniff Malek*

observation for the next 48 to 72 hours, said Dr Anway Mulay, chief of cardiac surgery, Fortis Hospital.

The surgery was jointly conducted by Mulay and Dr Sanjeev Jadhav within a span of three-and-a-half hours. By 5 am, Saturday, the patient was admitted in the intensive care unit of the Fortis hospital for observation. Doctors, however, admitted they had to first counsel the donor's family to step forward for heart donation.

Jagdish Patel, 45, a resident of Vasva village in Choryasi taluka of Surat district, was brain dead at Mahavir hospital, since Wednesday. Sources said that Patel had met with an accident on December 16, after his bike was hit from behind by a speeding jeep at Magdalla Road in Surat. After he was rushed to the hospital and a CT scan was done, doctors found internal blood clotting in Patel's brain. He was declared brain dead on

December 17. The NGO Donate Life contacted the family members and relatives of Patel and after getting their consent, two eyes, two kidneys, liver, and heart were signed up for donation. The NGO then contacted Fortis hospital and learnt that a patient with AB+ve blood group, identified as Rajan Desai (52), an employee of Indian Oil Corporation, was in dire need of a heart replacement.

The president of Donate Life, Nilesh Mandalewala, said, "We coordinated with the top police officers of Surat and took their help to keep traffic clear Friday evening so that the harvested heart can be taken to Mumbai. Once a heart is taken out of the body, it can be transplanted only within four hours. Otherwise it is rendered useless."

He added that they took the permission of the health departments of Gujarat and Maharashtra, respectively, for the transportation of heart from one state to another, as it is mandatory.

According to Zonal Transplant Coordination Centre, the state body that facilitates each transplant, the process of inter-state transplant is set to become smoother with establishment of Regional Organ and Tissue Transplant Organisation (ROTTO) at KEM hospital, Mumbai.

The organisation will create a central organ wait-list across country's west regions and approve inter-state transplant frequently. A similar National Organ and Tissue Transplant Organisation (NOTTO) has already been established in New Delhi to handle country-wide organ donations and wait-list statistics.

THE TIMES OF INDIA

Surati's heart airlifted for first inter-state organ transplant

TIMES NEWS NETWORK

Surat: The heart of a brain dead 45-year-old man was airlifted from the city to Mumbai on Friday night to be transplanted in a patient at Fortis Hospital. The donor had died in an accident here on Wednesday last.

A special flight carrying the doctors from Fortis Hospital, including Dr Anway Mule, chief cardiac surgeon, landed at Surat airport at 7.25pm and took off with the heart at 10.50pm. The flight landed at Mumbai airport at 11.50pm and the heart was successfully transplanted in the body of 52-year-old Indian Oil Corporation (IOC) employee Rajan Desai.

Jagdish Patel, a salesman, had met with an accident while returning to his village in the outskirts of the city after attending a marriage ceremony along with his wife on a two-wheeler on December 16. A car rammed into his motorcycle causing serious head injuries to Jagdish Patel, while his wife, who was pillion riding, escaped with leg injuries.

The victim was shifted to Mahavir Trauma Hospital. After thorough medical check-up by a team of doctors, Jagdish Patel was declared brain dead by neurosurgeon Dr Kirit Shah.

Jagdish's wife Rekha Patel and their children Tejash Kumar

Victim Jagdish Patel (inset) and his family at the hospital

Patel, 21 and Reshma Patel, 18, were contacted by Bhadrash Shah, member of Southern Gujarat Chamber of Commerce & Industry's executive committee in connection with organ donation. A city-based NGO working in the field of organ donation was soon contacted by them, subsequent to which it was decided to donate Jagdish Patel's heart to an ailing IOC employee in Mumbai.

Police had ensured a green corridor (all signals remained green) to ensure transport of the organ from the hospital to airport. Control room vehicles were posted at all major traffic points on the entire route in Surat. A similar green corridor was created in Mumbai too, from the airport to Fortis Hospital.

“ जवानी में रक्तदान, दिमाग के मृत्युबाद (ब्रेनडेड) किडनीदान, लिवरदान ”

SUNDAY TIMES

DECEMBER 20, 2015 | PAGES 36 | INCLUDING AHMEDABAD TIMES (FOR AHMEDABAD AND GANDHINAGAR CITIES ONLY), TIMESLIFE! & TIMES PROPERTY | TIMESOFINDIA.COM | EPAPER.TIMESOFINDIA.COM

O F I N D I A

AHMEDABAD

PRICE ₹5.00

In a first inter-state transplant, Mumbai man gets Gujarat heart

TIMES NEWS NETWORK

Mumbai: In the first inter-state heart transplant conducted in Mumbai, Kandivli (East) resident R Desai got an organ that was flown across 296km from Surat to a hospital in Mulund within 92 minutes, on Friday night.

Fifty-eight-year-old Desai, who was suffering from heart

failure, became the fifth patient to undergo a heart transplant since August in Mumbai. Incidentally, the first heart transplant was conducted in KEM Hospital, Parel, in 1968.

"It was the kindness and

► **Continued on P 10**

willingness of the donor's family that made the fifth transplant happen. The surgery has

been successful. The patient is now stable and will be kept under observation for the next 48-72 hours," said heart transplant surgeon Dr Anway Mulay of Fortis Hospital, Mulund. Of the four transplants he had performed earlier, three patients are doing well while the fourth suffered immediate rejection and passed away within 24 hours of the surgery in October.

'Authorities were unclear about NoC for transporting organ'

► **Continued from P 1**

Although the Zonal Transplant Coordination Centre (ZTCC) has unveiled an ambitious plan to set up a national organ donation program, Mumbai authorities had a tough time getting an approval on Friday. Officials involved in the transplant said Gujarat authorities were not clear about no-objection certificates needed for transporting the organ outside the state. The centre, which coordinates sharing of cadaveric organs between hospitals in Mumbai, had to call up the office of the National Directorate of Health Services to facilitate the transfer.

"After the Delhi call, it took barely 45 minutes for the formalities. The Centre has promised to issue new guidelines to ensure seamless transfer of organs between states," said ZTCC general secretary Dr Sujata Patwardhan.

Friday's donor was a 45-

year-old who met with a road accident. After permission from his family and Delhi, the heart was retrieved and left Mahavir Hospital at 10.36pm. It reached Surat airport at 10.45pm and took off five minutes later in a private charter plane. It landed at Mumbai airport at 11.43pm and reached Fortis Hospital in Mulund at 12.08am.

Dr S Narayani of Fortis Hospital said, "The recipient was suffering from dilated cardiomyopathy and was being counselled on heart transplant. He was called from home when we got a confirmation about the donation."

Several NGOs, too, helped coordinate the transplant. Shaina N C of Giants International, which has recently adopted the cause of promoting organ donation, said, "We found out that a brain-dead patient was in Mahavir Hospital, Surat, and spent the afternoon coordinating between various parties."

For the full report, log on to www.timesofindia.com